Karikatür

Balkan :

— Dediler ki sana emel bağlayan
Önünde diz çöküp bir dem ağlayan
Bermurad olurmuş ben de bir zaman
Ağlayıp murada ermeğe geldim!.

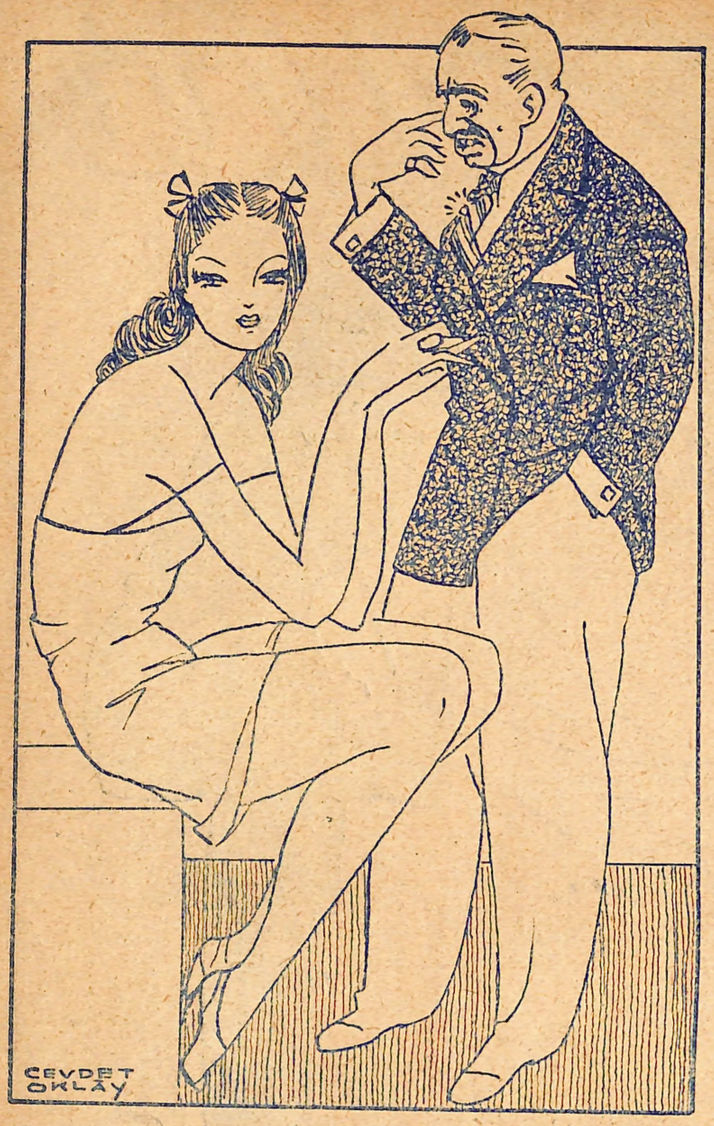

— Ne tuhaf! Sen çirkinsin ama paran güzel gösteriyor!..

ANKARAYA MEKTUP

AH ŞU İSTANBUL:

Şu İstanbul kozmopolit bir şehir ve buranın insan muhiti de tıpkı havası gibi. Meselâ Boğazda nasıl ki ayrı hava, Adalarda yine ayrı esinti ve Modada da başka bir rüzgâr eserse insanları da öyle başka başka.

Geçit yeri olduğundan mı, eski tarihinden mi, imparatorluk merkezi olmasından mı nedir? Her karakterden adamlar mevcut.

Burada her millet semt semt toplanmıştır. Eğer millet sayılırlarsa çingenelerin bile ayrı mahalleleri vardır.

Buna mukabil bilhassa Beyoğlu gibi bazı yerler ise Babil kulesi gibi her milletin nümunelerini taşır. Şu köşede bir çingene, şu evde bir Musevî, şu apartımanda bir Rum, şu katta bir Ermeni, bu odada bir Rus mültecisi, ötekinde bir ispanyol, diğerinde de Arap, Fransız, İngiliz, Amerikan, İtalyan, Bulgar, Sırp, Hintli, Çinli..... Say sayabildiğin kadar, hepsinden, her çeşidinden insanlar ikamet eder.

Bizim Ankarada unuttuğumuz tipler buradadır. Bir gün şöyle bir akşam gezintisine çıksanız bir asır evvelki erkek ve kadın kıyafetlerinden pek çok nümuneler görürüsünüz. Ya o sakallar? Sivri çene sakalından tutunuz da İspanyol favorilerine, Fransuva Jozef usulü çifte sakala kadar hepsi mevcuttur.

Böyle bir yerde dillerin çokluğuna da elbet şaşılmaz. Zaten lâfı onun üstüne getirecektim. Geçenlerde lokantalardan birinde yemek yiyordum. Arkamdaki masada konuşulan dillerin çokluğu beni hayrete düşürdü. Bakamıyordum. Fakat iki kadın, bir erkekten ibaret olduklarını tahmin ediyordum. Evvelâ fransızca konuştular, sonra ingilizceye çevirdiler. Garsonla rumca konuştular. Lokanta sahibile yahudice görüştüler. Daha arkamdaki masadan bir ahbaplarına ermenice iltifat ettiler. Çiçekçi ihtiyar Rusu rusça sözlerle geri çevirdiler. Seyyar bademci ile türkçe pazarlık ettiler... Aman yarabbi aklım sana emanet... Şaşırdım kaldım.

Bunların diğer dilleri de bitdikleri artık bence muhakkaktı. Fakat meselâ almanca ile japoncayı ve italyancayı modası geçtiği, çince, hintçe ile farsça ve arapçayı ise lüzum görmedikleri için konuşmadıklarını kuvvetle zannederim.

Milliyetleri birbirine uymaz bu kadar insan arasında bulunmanın verdiği bu fazla dil bilirlik eminimki onlarda sabit bir karakter de bırakmamıştır. Yarabbi bu İstanbul nasıl bir şehirdir? O akşam düşündüm ve şu neticeyi çıkardım ki bu kadar çok çeşitli milliyet, dil ve karakterin bulunduğu bir muhitte bu insanları bir gaye etrafında toplamak pek güçtür.

Bu lokantada bunalmışım; ilk merhale olarak kendimi evvelâ İstanbul tarafına atıp bir nefes aldım ve sonra Üsküdar tarafına geçerek bir ooh dedi.m.

Bu bunalma ve boğulmalar bana bazan vapurlarda da arız oluyor. Galiba bu hastalığımın kökünden tedavisi için Ankaraya gitmek, bir tebdili abü hava etmek lâzım...

Gel gelelim, bu karışıklığın güzel tarafları da yok değil (!); meselâ kadın güzeli çeşidi de burada pek çok.

İnsan dişisi denilen güzel mahlûkun burada çok üstünleri var. Bunların her millete mensup saf kanlılarından tutunuz da sayılmaz derecede çok nevileri bulunan karışık kanlıları hep burada.

Aman yarabbi, İstanbuldaki milletlerarası cinisî alışveriş mahsullerinin nevi çokluğu kadar acaba nerede var? Doğrusunu söyliyeyim ki bazan tesadüfen pek çoğunu birden gördüğüm bu güzellere bakmaktan âdeta sersemliyorum.

Bana kalsa, bundan sonra yapılacak ilk dünya güzellik müsabakası İstanbulda olmalıdır ve saf kanlılar, karışık kanlılar diye ikiye ayrılmalıdır! Eminim ki bu işin mütehassısları, bu iki nevin de her nevini en çok olarak ve en güzeli olarak burada bulacaklardır.

Bari şu İstanbulun bu karışık kanlılık tarafı böylece bir işe yaramış olsun.

Zaparta

ALIŞ, VERİŞ

Gayet hasis bir arkadaşımız vardır. Geçenlerde bir kır kahvesinde oturuyorduk. İhtiyar bir kadın geldi, sadaka istedi. Herkes bir kaç kuruş verdi. Yalnız bizim Ahmet hiç oralı olmadı. Kadın gittikten sonra:

— Dilenciye para vermeyi hiç sevmem!.

Dedi. Arkadaşlardan biri dayanamadı:

— Almasını?!..

Diye sordu.

KAYBOLMADAN!

Otomobille bir dağ oteline gidiyorlardı. Dağ karşılarında, otel gözlerinin önünde olduğu halde şoför bir türlü otele giden yolu bulup onları istedikleri yere ulaştıramıyordu. Saatlerce dağın etrafında döndüler, bir aşağı, bir yukarı dolaştılar, bir türlü otele varamadılar.

Akşam oluyor, hava kararıyordu. Şoför nihayet arabayı durdurdu:

— Haydi bakalım, inin aşağı! dedi.

— Aman şoförbaşı... Bizi otele götürmiyecek misin?

— Size ne diyorsam onu yapın!.. Henüz otel görünüyorken inip yayan yürümeğe bakın! Birazdan yolu kaybettiğimiz gibi oteli de kaybedeceğiz!.

UFAK BİR ALIŞ - VERİŞ

Tiyatroya gitmişti. Önündeki koltuğa bir kadın geldi, oturdu. Başında da tam karikatürlerdeki gibi koskaca bir şapka!..

Koltuklar numaralı idi. Yer değiştirmesine imkân yoktu. Fakat kadının bu çadır şapkasının ardından sahneyi görmesine de imkân yoktu.

Eğildi, nezaketle kadına sordu:

— Afedersiniz bayan, başınızdaki şapkayı kaça aldınız?

Kadın döndü. Adamın tavrından hiç bir kötülük sezinlemediği için cevap verdi:

— Kırk liraya!.

— Elli lira takdim etsem bendenize satar mısınız?.

Kadın bir an düşündü. Sonra:

— Satarım!. dedi.

— Buyurun!.

Elli lirayı verdi. Şapkayı aldı. Parçalayıp yere attı. ve piyesi seyre koyuldu.

Eski Konya Valisi Cemal Bardakçı

No. 506, CİLT: 20, SENE: 10 FİYATI 15 KURUŞTUR 6 EYLÜL 1945

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

NAZİ ŞEFLERİNİN YARGILANMASINA BAŞLANIYOR...

Yargıç — Harbin büyük bir yük olduğunu bilmiyor muydunuz?
Göring — Bilmez olur muyum? Ben yük taşımağa alışkınımdır!

— Yeni çevireceğiniz filmde rol istiyorum.

— Hiç film işlerile uğraştınız mı?

— Evet, görmüyor musunuz, omuzumdaki filmden çantayı kendim yaptım!..

HAFTADAN HAFTAYA

Yeni Bir Parti Teşkil Etmek

Arkadaşım:

— Gel seninle bir parti yapalım, dedi.

Cevap verdim:

— Fena olmaz ama vaktim yok... Çarşıya uğrayacağım. Sonra bir hasta akrabayı yoklamak lâzım. Evde bayan da hasta... Üstelik bir gece yatısı misafirimiz de var... Hasılı parti düşünecek zaman değil...

— Sen ne partisinden bahsediyorsun yahu?

— Tavla değil mi?

Arkadaş gülmeğe başladı:

— Ne münasebet.. Ben siyasi partiden bahsediyorum. Galiba yapacak başka iş kalmadığı için şimdi önüne gelen parti kurmağa kalkıyor. Gerçi bazı zorlukları var amma bir de kazanıldığını farzet... Bu yaşa geldin, hâlâ iğne ile kuyu kazmaktan, yani uzun uzun hayatının tecrübelerinden faydalanarak şöyle bir voli çevirmek dururken gazeteye yazı yazmaktan usanmadın mı? Düşün bir kere ekseriyet kazanıp makam otomobiline binemezsek hiç olmazsa ekalliyet saylavı olup bedava vapura, trene bineriz ya... Farzet ki o da olmadı. Kendimizi gazetede reklâm ettiririz... Biz seninle şimdilik sarı çizmesi bile olmayan iki Mehmet ağayız. Bir büyük vurgun falan yapmamıza ihtimal olmadığı için ancak bir fena niyetli hırsız tarafından sopa, bıçak veya kurşunla öldürülmek pahasına ismimizi ve resmimizi gazeteye geçirebiliriz. Halbuki bir parti teşkil etmeğe kalkınca derhal etrafımızda bir dedikodu başlar. Gazete anketleri, tartışmalar, küfürler, hulâsa şöhret...

— Böyle bir şey yapmağa kalkarsak hükûmet izin verir mi dersin?

— Şayet vermezse hakkımızda söylenecek şey şudur: "Adamlar memleketi gül gülistan haline getireceklerdi. İki seneye kalmadan Amerika gibi olacaktık. Fakat hükûmet korktu, izin vermedi.,, Hükûmetin korktuğu adam olmak az şeref midir? Bir kalabalığa, meselâ bir vapur yahut tramvay durağına seninle kol kola yaklaştığımız zaman: "Enayiler geliyor!,, diyen olabilir. Fakat hakkı yenmiş, bilgi ve iktidarını ortaya koyamamış, hasılı siyasî mağdur durumunda kalmış iki büyük adam olarak görenler, hürmetle kenara çekilerek bize yol verenler de olmayacak mıdır? Bu söylediklerim tuttuğumuz işi koparamamamız ihtimaline karşıdır. Fakat ya bir de muvaffak olursak...

— Peki neye güveneceğiz?

— Bir kere senin düzgün ve işlek kalemine...

— Ona kaldıksa vay halimize. Yahu ben yıllardanberi ciddî bir yazı yazmasını bile unuttum... Ben, sözüm ona kaydını unutma-

NİHAD SAMİ BANARLI

— Dayı, gel şu alaca ineği sana satayım...
— Çeşmeler akmadıktan kelli ineği niğdem?!.

mak şartile olsa olsa bir mizah muharriri sayılırım.

— Doğrusunu istersen ötekiler de öyledir... Benim ciddî damgası altında okuduğum siyasî yazılardan bir çoğu mizah edebiyatının en ihtişamlı şaheserleridir. Eksik olan tarafları yalnız neşeleri, gülümseme veya kahkahaları, nükte, zarafet, eğlendiricilik ve tatlılıklarıdır. Meselâ memleketi vurgunculuk belâsından kurtarmak için icadedilen meşhur fare yahut vurguncu kapanını bir göz önüne getirin... Şehir ve kasaba meydanlarına birer panayır barakası kurulmuş... Çocuk, büyük ne kadar işsiz, ahmak varsa etrafında halka olmuş. Nişancı dükkânlarında olduğu gibi perdenin önünde bir vurguncu mankeni duruyor; bir elinde şampanya şişesi, bir elinde üzerine 5 milyon rakamı yazılmış bir torba... Karşısında, sırtında hâkim pelerini, başında ay yıldızlı kasketle dikilen bir adaletçi mankene elindeki oyuncak makineli tüfekle ateş ediyor; vurguncu mankeni vurulmuş gibi ortadan ikiye katlanıyor. Perdenin arkasından çıkan bir adam mankenleri tekrar kuruyor.

Barakanın etrafındaki kalabalık kâh eksilip kâh artıyor ve daima yenileniyor. Bu oyunu seyredenler: "Ha demek ki vurgunculuğun âkıbeti bu imiş!,, diyorlar. Çeşmede ayaklarını yıkarlar gibi bu manzara önünde, kafa, karakter ve ahlâklarını yıkayıp temizliyorlar. Böyle böyle memleketin ahlâkı düzeliyor; iktisadiyatı yoluna giriyor. Taş kovuklarında oturup İdris peygambere elbise diktiren atalarımızın bile buna gülmiyeceklerini zanneder misin? Bunun için mizah muharriri dediğimiz yazıcıların pabuçları çoktan dama atılmıştır. Haydi sen bir kâğıt kalem al da programımızı yazmağa başla.

— Peki ne diyeceğiz?

— Evvelâ partimizin adı "Öz muhlis demokrat partisi,,. Ve altına: "Taklitlerinden sakınıla!,, ihtarı..

— Hem öz, hem muhlis fazla değil mi?

— Hayır. "Öz,, yeni dilcilerin, "Muhlis,, eski lisancıların beğenecekleri iki sıfattır. Bizim dükkânda, yeni kooperatif bakkallarında olduğu gibi, herkes aradığını bulmalıdır.

— Programımız ne olacak?

— Evvelâ Cumhuriyet Halk Partisinin altı okunu alacağız. onların tesiri mücerreptir. Fakat bu okları bir miktar arttıracağız. Sekize, ona, icabederse yirmiye çıkaracağız.

— Anlayamadım.

— Anlarsın. Meselâ yedinci ok ahlâkçılık oku olacak. Tesiri düşün bir kere: Cumhuriyetçiyiz, demokratız, ahlâkçıyız.

— Hakikaten parlak!

— Büyük muharebelerden sonra yiyeceği olmayan kimseler ekmekten evvel ahlâk diye tutturur. Yalnız sokakta, mahallede değil ev içinde bile herkes birbirinin ahlâkından şikâyetçidir. Koca karısına müsrif, kadın kocasına hasis, torun büyük babaya ihtiyar, büyük baba toruna itaatsiz ve hürmetsiz diye kızar. İşte bizim programımızın en ehemmiyetli maddelerinden biri bu ahlâkçılık oku olacak. İş başına geçtiğimiz zaman hırsızlığı, yalancılığı ve saireyi ortadan kaldıracağımızı temin edeceğiz.

— Peki amma bunu temin etmek de bir yalancılık olmaz mı?

— O kadar ince eleme.

— Peki ahlâksızı ahlâklı yapmak, yahut daha sadece ahlâklıyı ahlâksızdan ayırdetmek için ne yapacağız?

— Elbet biz de kapan, terazi, vesaire gibi bir şey icadederiz. Sonra propaganda yaparız. Meselâ radyoda ve gazinolarda şimdi söylenmekte olan âşıkane şarkıları yasak ederek yerine ahlâkî gazeller ve şarkılar koyarız.

— Peki ama bu kolay iş mi?

— Zannettiğinden daha kolay. Bestelere dokunacak değiliz. Yalnız güfteleri değiştirtiriz. Meselâ "Kara gözlerin ağlatır beni,, nakaratını "Vurgun vuranlar ağlatır bizi,, ye çevirir iz. "Seni sevmek, seni görmek emelim,, şarkısı "Fukarayı korumaktır emelim,, olur. "Bir dahi gül koklamayım yârin elinden,, mısraı: "Bir dahi rüşvet alamam halkın elinden,, e döner. Bizim edebiyatçılara sen paradan haber ver. İki günde bütün şarkı mecmualarımızı ahlâk kitabına çevirirler. Bir parça vezin ve kafiye bilen bir şair için meselâ: "Alamam doğrusu desti emele,, şarkısını: "Alamam rüşveti artık elime,, şekline sokmak kaç dakikalık iştir. Haydi, görüyorsun ki parti kurmak zannettiğin kadar güç değildir. Şimdiye kadar altın tuttuksa taş oldu. Bir de şu işte şansımızı deneyelim.

Karikatür

ALLAH KOLAYLIK VERSİN!

Salamon arkadaşı Nisim'in evine gitti. Onu yıkanırken buldu. Şaşa kaldı:

— Ne yapıyorsun be Nisim!.

— Yormuyor misin?. Yıkanıyorum işte!

— Neden be Nisim?

— Yarin evleniyorum ya!

— Desena evlilik zorluklari başladi!. Alah kolaylik versin Nisim!.

* * *

KOLAYLIK!

İki genç bayan buluştular. Eski okul arkadaşıydılar:

— Nasılsın Mehpare?

— Teşekkür ederim, iyiyim. Sen nasılsın Leylâcığım?

— Ben de iyiyim.

— Evlendin mi?

— Evet. Bir doktorla!

— Çok iyi etmişsin. Sen okulda iken sık sık hastalanırdın. Yine öyle isen kolaylık olacak.

— Evet ama artık sıhhatim yerinde. Sen?

— Ben de evlendim. Ama boşanmak lâzım gelirse kolaylık olsun diye ben de bir avukata vardım!

Kız — Bayram hediyesi olarak gerdanım için senden bir hediye bekliyorum...
Erkek — Olur... Bir tuvalet sabunu getiririm!..

Kadın — Kalbim için doktor bu sene bir Aday'a git dedi!
Erkek — Demek siz de kalbinize beni Aday seçtiniz!

— Kafa şeyleri para etmediği için bizim gibi kültür adamları kazanamıyor...
— Kim demiş kafa şeyleri para etmiyor diye?. Kara borsadan tarak satanlar milyoner oldular...

Bandırmada K. F. :
"Yaz sıcaklarından kış soğuklarında ne suretle istifade edebiliriz?,,

CEVAP :
Yazın çektiğiniz havayı kışın hohlamak suretile.

★

Floryada L. N. :
"Beni çılgınca seven genç, dün, gazinoda tanımamazlıktan geldi...,,

CEVAP :
Nasıl tanısın? Güneş, kum, deniz banyosunda, sarışınsanız esmer, esmerseniz zenci olmuşsunuzdur!

★

Ankarada O. K. :
"Demokrasinin en kısa tarifi nedir?,,

CEVAP :
Milletin intihap sandığına attığı, yahut atmadığı reylerle vekiller seçip memleketi idare etmesi.

★

İzmirde B. F. :
"Artık bu sene Tombul Teyze ile fuarı şenlendireceğinizi ümit ederim.,,

CEVAP :
Beyhude ümit... Ben gelirsem yer bulamam, Tombul Teyze gelirse herkes açıkta kalır!

★

İzmitte U. V. :
"Sevgilim bir yabancıya kaçtı.,,

CEVAP :
Sizin için yabancı olabilir; fakat sevgiliniz için hiç de öyle değil!

★

Yozgatta F. Z. :
"1. Atom bombasını siz neden daha evvel keşfetmediniz?
2. Harbi kazandıran atom bombası mıdır?,,

Üstat Ahmet Arif İyicil

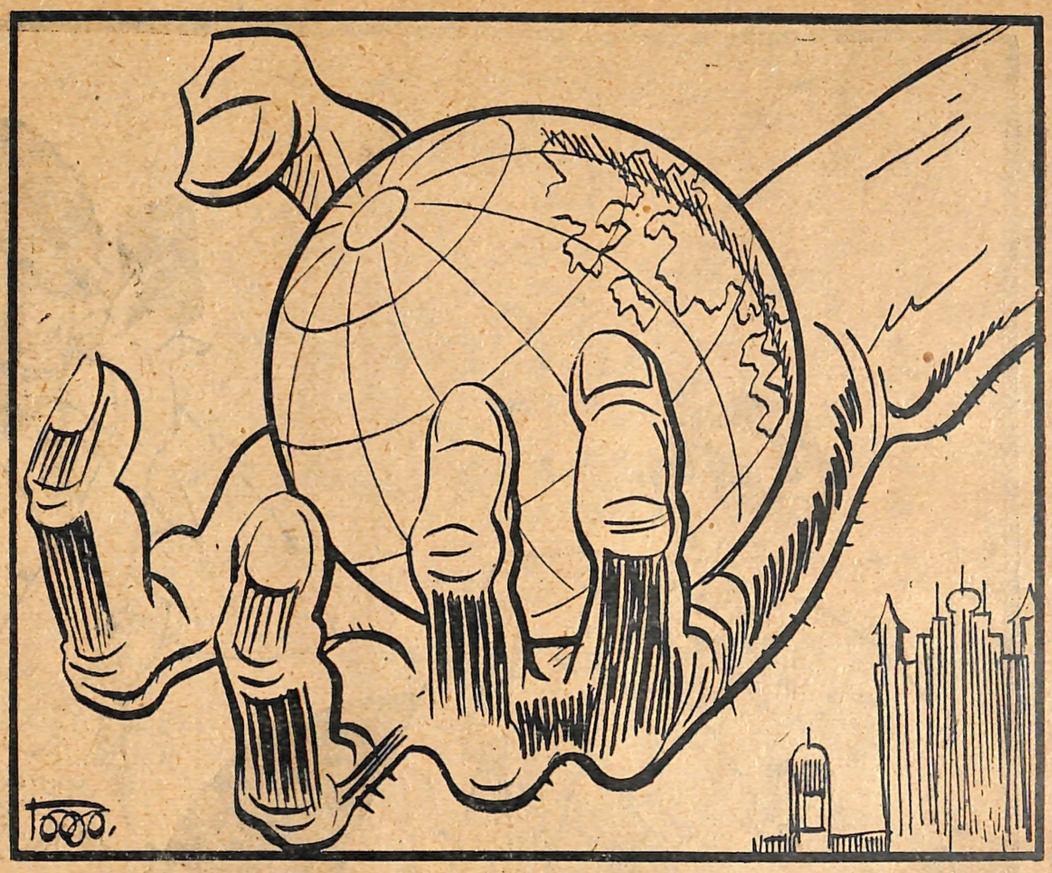

LONDRADA TOPLANACAK OLAN DIŞİŞLERİ BAKANLARI KONFERANSI MÜNASEBETİLE : DÜNYA KİMİN ELİNDE KALACAK?

FIRKA, REJİM ve VATAN

Sulh haberi gelince ufuktan ceylân gibi
Sandım ki durulacak ortalık liman gibi.

Harbi sükûn içinde geçiren bir memleket
Sulhu elbet karşılar can gibi, cânân gibi.

Fakat harp günlerinde Göksu gibi duranlar
Sulhu duyunca birden coştular umman gibi.

Huyunu değiştirdi tanıyıp bildiklerim,
Kumrular bülbül oldu, kuzular aslan gibi.

Ötede dost olurken eski düşmanlar bugün
Beride eski dostlar, keenne, düşman gibi.

Kalemini unutup divitinde Köprülü
Yalın kılıç atıldı meydana Yalman gibi.

Kapıldı tenkitlere efkârı umumiye,
İki taraf oldu Tanin gibi. Tan gibi.

Kimi sağdan çekiyor, kimi soldan hulâsa,
En emini ortadan yürümek insan gibi.

Fırka, rejim işleri mühimdir, Çamdeviren,
Velâkin en mühimmi şimdilik vatan gibi!

Çamdeviren

CEVAP :
1. Herkesle dost olduğum için keşfe lüzum görmedim.
2. Şüphe mi ediyorsunuz? Yalnız harbi değil, sulhu da kazandıran o...

★

Menemende K. M. :
"Şekerli maddelerde yüzde on beş tenzilât varmış... Acaba bu tenzilât tatlı dillere de tatbik edilecek mi?,,

CEVAP :
Tatlı dillerin inhisar maddeleri arasında bulunmadığına dikkatinizi celbederim.

★

Kayseride B. L. :
"Bu yıl pastırma rekoltesi bir misli arttı... Fiyatlar düşer mi dersiniz?,,

CEVAP :
Ne münasebet... Bizim iktisadî sistemimizde rekoltenin yükselip alçalmasile fiyatların yükselip alçalması arasında bir alâka olduğunu ne zaman gördünüz?

★

Suadiyede A. Y. :
"Sağ gözümde arpacık çıktı... Acaba nazar mı değdi?,,

CEVAP :
Gözlerinizi görmeden nazar hakkında mutalâa beyan edemem.

★

Anadoluhisarında D. S. :
"Kumarda şansım iyi gitmiyor... Aşkta kazanırsın diyeceksiniz; fakat yetmişinden sonra mı?,,

CEVAP :
Kumardaki ziyanınızı tasarruf ederek aşka sarfederseniz, yetmişinden değil, yüz yetmişinden sonra da maşuka bulursunuz!

Akıl Hocası

— Bayram için seninkine ne yapıyorsun?
— Daha bir şey yaptığım yok, şimdilik kavgasını yapıyoruz!

Hikâye

SALON OYUNLARI

Yazan: ÇALAPALA

Vapur gidiyor, gidiyor; yolculuk bitmek bilmiyordu. Azlıktık. Her zaman olduğu gibi ne güverteler, ne yollar insan sergilerile dolu değildi. İkinci sınıf biletle gittiğimiz halde çok rahattık. Hele aramızda bulunan iki Üniversiteli genç öyle oyunlar icadetti, bizi o kadar oyaladı ki saatlerin nasıl geçtiğini farketmedik.

Üniversitelilerden biri Tıbbiyeli, öbürü de Hukuklu idi. Pek neşeli, pek adamcıl çocuklardı. Hele Tıbbiyelisi!

Evvelâ karşılıklı tavla oynuyorlardı. Vapurun, pulları birbirine benzemiyen, kötü bir tavlası var. Fakat onlar o kadar keyifli bir oyuna dalmışlardı ki çabucak etraflarında bir kaç meraklı seyirci toplandı. Çift gelse gülüyor, gele atsa eğleniyor, göremese takılıyor, hasılı oyunun tam manasile tadını çıkarıyorlardı. Yavaş yavaş onların kahkahalarına, bağırışmalarına:

— Vur!.
— Şeşi kapa!.
— Haydi dörtçihar:.
— Ahhhh!..

Gibi sesler katılmağa başladı.

Yolculukta okumak âdetim değildir. Pek seyrek ele geçen sehahat fırsatlarından elimden geldiği kadar okumamak, kafamı dinlendirmek isterim. Yalnız, hep okuyup yazmakla vakit geçirmeğe alışmış insanların boş kalması da garip oluyor; insan nasıl oyalanacağını bilemiyor. Kafa dinlendirmenin adı yavaş yavaş habre uyumağa dönüyor, bu da usanç getiriyor.

Bu oyalanamamanın zorile olacak, gözlerim etrafta, bakacak şey, konuşacak kimse ararken bu gürültücü gençler beni ökselerine düşürdüler. Herkes gibi ben de seyirciler arasına katıldım. Tavlayı iyi oynarım. Hoş bu meret oyun "iyi oynarım,, diyenleri daima utandırır, çünkü eninde sonunda iş şansa, tesadüfe bağlıdır ama size iyi bir tavla oyuncusu olduğumu söyliyebilirim, nasıl olsa beni oyuna çağıramazsınız.

Evet, tavlayı iyi bilirim. Onun için oynanan oyunu zevkle takip ediyordum. Tıbbiyelinin oyunu biraz zayıf, fakat şansı pek kuvvetliydi. Arkadaşını kızdırdıkça kızdırdı. Nihayet oyunu üç - beş bitirdiler.

Oyun bitinceye kadar da etraftakilerle iyiden iyiye dost olmuşlardı. Bizim Tıbbiyeli tavlayı kapatırken seyircilere:

— Bu zat tavlanın "t,, sini bilmez! dedi. Boş yere sizin de başınızı ağrıttı. Fakat güzel salon oyunları bilir. İsterseniz hep beraber oynayalım. Vakit geçirmiş oluruz. Çok eğleneceksiniz.

Etraftakiler de benim gibi fık fık ediyormuş. Bir kaç kişi birden:

— Hay hay! Ne oynayacağız?

Diye sordu. Tıbbiyeli:

— Adnan çok meşhur bir hokkabazdır! dedi. Profesör Zati Sungura da, Kâmil Tekine de taş çıkartır.

— Görelim bakalım marifetlerini!

Hukukçu arkadaş hiç nazlanmadan, yalvarıp yakartmadan kolları sıvayıp ayağa kalktı:

— Şimdi size ufak bir gözbağcılık tercübesi yapacağım! dedi. Bizim doktor müstesna, hepinizin bazı şeylerini çalıp başkalarına vereceğim. Başlıyorum: Bir!. İki!. Üç!.. Hop!. Ceplerinize bakınız efendim.

Hepimiz elimizi cebimize attık. Olur şey değil!. Bir çoğumuzun mendili, bazılarımızın da kalemi, sigara ağızlığı, yahut sigara paketi yerini değiştirmişti. Ağızlarımız açık kaldı.

— Bir daha!. Bir daha!.

Diyenler oldu. "Doktor,, :

— Yoo!.. dedi. Bizim profesör her numarayı yalnız bir defa yapabilir. Çünkü bu marifeti tavla seyrederken sizin dalgınlığınızdan istifade ederek hazırlamıştı. Onun için de partiyi kaybetti. Şimdi, isterseniz başka bir oyun oynayalım.

— Oynayalım!.

Bana döndü:

— Sizinle bahse girişeceğim.
— Neye dair?
— Size üç söz söyliyeceğim. Siz ben ne söylersem söyliyeyim, hepsine "Güzel!,, diye cevap vereceksiniz. Fakat bunu yapamazsınız!
— Niçin yapamıyayım?
— Yapamazsınız işte!
— Hele bir deneyelim!
— Oyun gayet basittir. Tekrar ediyorum. Size üç cümle söyliyeceğim. Siz bunların hepsine de "güzel,, demek mecburiyetindesiniz.

Belki oyun başlamıştır diye hemen cevap verdim:

— Güzel!

Bu açıkgözlülüğüme herkes güldü. Fakat o:

— Telâş etmeyin! dedi. Oyuna başlarken haber vereceğim.
— Öyle olsun!
— Hazır mısınız?
— Hazırım.
— Unutmadınız ya, ben ne

— Devamı 11 inci sayfada —

— Bizimki hayat değil, sanki şiir.
— Evet, yeni şiirler gibi, tatsız, tuzsuz!..

ÇÖMLEKOĞLU ve Ailesi

Güldürücü Roman

Yazan : Ercümend Ekrem TALU

— 31 —

Birdenbire ipi koparmasına efendiliği mani oluyordu. Kadını baştan çıkaran kendisi idi. Onun için, ona karşı insanca davranmak lüzumunu duyuyordu. İyisi, Şazimendi şu veya bu türlü kendinden soğutmak, buluşmalara fasıla vererek onu hafiften hafiften uzaklaştırmaktı.

Bir iki randevuda bulunmadı. Yine bir iki defa hastalık veya iş bahane ederek, mektup yollamak suretile, özür diledi. Cemallere de, eskisinden seyrek gidip geliyordu. Süheylâya da niyetini çıtlatmıştı...

— Evli kadın.. başıma iş açar diye korkuyorum.. demişti.

Süheylâ ise, hemcinsinin tarafını tutmuştu:

— Yazık değil mi, Fino? Mademki böyle ekecektin, niçin baştan çıkardın?

Fino, katı katı cevap vermişti:

— Baştan çıkanlar, baştan çıkmağa müstait olanlardır.

— Pek haince konuşuyorsun, Fino.

Omuz silkmişti. Sonra, ağzındaki sigaranın dumanları arasından, nazariyesini açıklamağa kalkışmıştı.

— Biz, erkekler, hoşumuza giden kadını bir defa yoklarız. Baktık ki zemin müsaittir; işleriz, istifade ederiz. Müsait olmayanları zorladığımız yoktur. Binaenaleyh hiç bir za:man kabahatli sayılamayız.

— Aferin! Bu düşünüşe diyecek yok. Şimdi, Şazimende yazık değil mi?

— Ben onu teselli ettim. Bir çok şeyler öğrettim. Hayata hazırladım. Daha ne ister? Bunların hepsini hiçe saysa bile kendisine şurada bir müddet bahtiyar olduğu kanaatini verdim. Sade bu yeter.

— Evet ama, şimdi de bedbaht ediyorsun.

— Hayır. Hangi vaziyette bulduysam, o vaziyete iade edişin da, benimle ona göre münakaşa et.

— Ne gibi?

— Bu Şaziment hanım macerası farzet ki devam etti. Netice ne olacaktı? Sorarım sana. Evli bir kadın...

— Kocasından ayrılır, sana varırdı.

— Ben, evlenmek mi? İşte bu imkânsız. Bu yaşa kadar bekâr kalmış, evinde, yatağında yalnız olmanın eşsiz zevkini tatmış, arı gibi çiçekten çiçeğe konmaktan en büyük hazzı duyan ben evliliğin esaretine nasıl katlanırım?

— O halde ne olacak?

— Kadıncağızı yavaş yavaş, alıştıra alıştıra kendimden uzaklaştıracağım. Eğer sen de bana bu işte yardım edersen...

Süheylâ, kadınlık adına bu teklifi şiddetle reddetmişti.

— Yok, Fino.. beni karıştırma. Dost hatırı için her şeyi yaparım, fakat cellât yamaklığı edemem.

Fahreddin bey bu tabire kahkahalarla gülmüştü. O kadar.

* * *

Çolağın hapiste yatması, yukarıda da dediğimiz gibi "Çömlekoğlu,, firmasının işlerini alt üst etmişti. Zaten ciddî hiç bir esasa dayanmıyan bu ticarethane iflâs etmek üzere idi. İki aydır mal sahibine kira da verilemiyordu. İdris efendi ile ortağı aleyhine mal sahibinin vekili tahliye davası açmıştı. Şirketle iş gören tüccarlar, komisyoncular, muamelelerini tasfiye için karşılarında muhatap bulamadıklarından ticaret odasına, mahkemelere baş vuruyor, oralardan İdris efendiye mektuplar, protestolar, celpnameler yağıyordu. Depolarda her gün kıymetten biraz daha düşen mallara haciz konmuştu.

Çömlekoğlu firması adına, vekil gereken makamlara baş vurup konkordato talebinde bulundu.

Göz açıp kapayıncaya kadar kurulan o hatırı sayılır servet yine göz açıp kapayıncaya kadar, hemen hemen sıfıra indi.

Oturdukları apartımanın yıllığı peşin ödenmişti. İçindeki eşya da Şaziment hanımın adına idi. Fakat artık burada oturup da ne edeceklerdi?

İdris efendi, ilk zamanlarda karısına bir kaç parça elmas almıştı. Ellerinde, avuçlarında şimdi yalnız bunlar vardı. Fakat, karı koca, baş başa verip de henüz dertleşemiyorlardı.

Her ikisi de içten yaralı idiler.

Ayten, İdris efendiyi kovmuştu. Bir sabah, onun pılısını, pırtısını apartıman merdiveninin sahanlığına atmış, arkasından da kapıyı hızla kapatıvermişti.

Şaziment hanım da Finodan boyunun ölçüsünü almıştı. Vakıâ Fino, Ayten gibi değil, çok daha nazik, terbiyeli, kibar davranmış, güzel, süslü kelimeler, cümlelerle, dünyada her şey gibi aşkın da, saadetin de fâni olduğunu izah etmişti.

İdris efendi de, karısı da hayatlarının en önemli ve en acı tecrübesini böylece tatmışlardı. Bütün gün evde, fakat ayrı ayrı odalarda, kapalı, her biri kendi derdinin derinliğine dalmış oturuyorlardı.

Sofrada dahi birleşmiyor, yüz yüze gelmiyorlardı. Yemekleri ortaya getiren hizmetçi, bir müddet boşu boşuna bekledikten sonra, tekrar kaldırıp mutfağa taşıyordu.

Çocuklar da, ana ve babalarının yaralı yüreklerine tuz büber gelen bedduayı telâffuza yine bir türlü kail olamıyordu.

Fino, hayatından, tatlı bir rüya gibi gelmiş, geçmişti. Bir daha öyle bir rüya göremiyeceğine kanaat getiriyordu. Coşkun bir içki âleminin sabahında imiş gibi, o pek kısa süren muaşakasının her safhasını, teferrüatını, ayrı ayrı hatırlamağa çalışıyor, onların yâdı ile avunuyordu.

Kocası bundan da mahrumdu. Şaziment hanım gönlü ile sevdiği halde, o, Aytene behimî duygularile bağlanmıştı. Aradaki fark çok büyüktü. Lâkin böyle olmasına rağmen, İdris efendi de arada sırada, Aytenin kaşını, gözünü, dolgun göğsünü, ilk zamanlardaki cilvelerini, çapkınca sözlerini hatırlıyor ve derin derin içini çekiyordu.

Karı kocanın aynı ev içerisinde yüz yüze gelmekten çekinmeleri daha ziyade, birbirlerine karşı duydukları utançtan ileri geliyordu.

Her biri, karşı tarafın olandan bitenden tamamile haberdar bulunduğunu biliyordu; ve yine her biri, diğerinin, yarasına parmak basmasından korkuyordu. Yoksa İdris efendi de karısına karşı ufak bir hasret uyanmamış değildi. Dertleşmeğe son derece ihtiyacı vardı. Böyle bir durumda ise, karısından daha uygun bir dert ortağını nerede bulacaktı?

Şaziment hanım henüz bu vaziyete gelmemişti. Onun manevî varlığında, Finonun daha izleri duruyordu. Onun hayali gözlerinden, gönlünden silinmemişti. Nereye gitse kendisini takip ediyor, kiminle yüz yüze gelse araya giriyordu.

Bu hal daha ne kadar sürecekti?.

* * *

HİKÂYE

— 9 uncu sayfadan devam —

dersem siz "güzel,, diye cevap vereceksiniz!

— Biliyorum.

— Başlıyoruz!

— Başlayın!

— Bugün hava nasıl?

— Güzel!

— Ben patlıcan kızartmasına bayılırım!

— Güzel!..

— A... Siz bu oyunu biliyorsunuz!

— Vallahi bilmiyorum!

— Kaybettiniz!.

— Neyi kaybettim?

— Üçüncü cümlem: "Siz bu oyunu biliyorsunuz,, du. "Güzel,, diye cevap vereceğinize "Vallahi bilmiyorum,, dediniz!..

Ben fena halde bozuldum, herkes gülüştü. Doktor:

— Başka bir oyun! dedi. Bu hepsinden güzeldir!

— Nasıl oyun?

— Deli oyunu!

"Deli,, nin bu kadar gülünç olabileceğini hiç aklıma getirmemiştim. Daha adı söylenince herkes kahkahayı bastı. Doktor anlattı:

— İçimizden biri deli olacak. akıllı olduğunu isbat edinceye kadar kendisine deli muamelesi yapacağız.

— Güzel ama siz deli olunuz!

— Nasıl olur? Oyunu ben idare edeceğim!

— Peki kim olsun?

— Yine siz olunuz.

— Ben sıramı savdım. Bir başkası olsun!.

Doktor, yanımdaki baylardan birine döndü:

— Siz olmaz mısınız?

— Oyun olduktan sonra neye olmayayım?!.

— Hay hay!. Siz şimdi delisiniz.

— Peki deli olmak için ne yapacağım?

— Hiç bir şey!. Yalnız akıllı olduğunuzu isbat edeceksiniz.

— Akıllı adam deli olmadığını nasıl isbat eder?

— Aman bayım. Siz şimdi sahiden akıllı mısınız sanki?!.

— Elbette akıllıyım!

— Ne malûm?

Bay şakaya alarak:

— O da var ya, dedi, oyun oynuyoruz.

— Yok, yok!. Oyun falan değil. Ben sizde biraz çatlaklık seziyorum!.

Adamın yüzü kireç gibi oldu:

— Rica ederim. Oyun oynayacaksak oynayalım!

— Asıl ben rica ederim. Elin delisile oyun oynayacak göz var mı bende?

— Fakat bayım!.

— Fakatı, makatı yok!. Zırvalama da yerinde otur.

— Ama şimdi kalkarsam!.

— Ne olurmuş kalkarsan?!. Ben doktorum; şimdi tayfaları çağırtırsam elini, kolunu bağlar, seni kamarana tıkarlar.

— Bayım, şakanın da bir haddi var. Ben böyle oyun bilmiyorum.

— Hele hele!. Otur bakayım oturduğun yerde... Akıllı olduğunu isbat etmeden bir yere gidemezsin.

Adamcağızın yüzü mosmor kesilmişti. Halbuki doktor gayet sakin duruyordu. Biz etraftakiler gülmekten kırılıyorduk. Deli bay, kollarını kavuşturdu. Kaşlarını çatıp gözlerini doktorun gözlerine dikti:

— Şimdi bu oyun mu kuzum? dedi.

— Hayır!.

— O halde ne diye benimle uğraşıyorsunuz?

— Sizinle uğraştığımız yok. Oyun oynayacaktık. Fakat sizin kafadan gayri müsellâh olduğunuzu anlayınca vaz geçtik.

— Şimdi benim akıllı olduğumu isbat etmemi mi istiyorsunuz?

— Evet!

— Öyle ise işte size cevabım: Bir sözünüze bile karşılık vermiyeceğim!.

Şen Üniversiteliler kahkahalar arasında adamı alkışladılar. Biz de onlara iştirak ettik:

— Bravo!. Bravo!. Nihayet kurtuldunuz. En doğru cevap bu idi. Hiç akılı başında bir adam deli olmadığını isbata kalkar mı? Bu tıpkı sarhoşların ben sarhoş değilim diye iddiaya girişmeleri gibi gülünç bir harekettir. Bravo! Nihayet keşfettiniz.

Adamcağız da gülümsedi. Üzerinden büyük bir yük kalkmış gibi rahatladı. Ebelikten tesadüfen kurtuldu. Delilikten akıllılığa nasılsa döndüğü besbelliydi.

Doktor:

— Bu da bitti! dedi. Yeni bir oyun daha oynayalım mı?.

— Oynayalım!.

— Ama bu sefer de bayanlardan biri ebe olsun!

— Olsun!

— Bu seferki oyunumuz "namusluluk,, tur. Ebe olan namuslu olduğunu isbat edecek.

Bu teklif umumî bir gürültü ile reddedildi. Yalnız bayanlardan değil, baylardan da kimse ebe olmak istemedi.

Ama çok güldük!.

Çalapala

TÜRK MEŞHURLARI

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Her ayın birinde 32 sayfalık bir fasikül neşredilmek suretile 12 fasikülde tamamlanacak olan bu eseri ihmal etmeden toplayınız, ve eksik fasiküllerinizi bayiinizden tedarik ediniz. İlerde kütüphanenizin en kıymetli eseri olacaktır. Her fasikülün fiatı 50 kuruş

BOĞAZİÇİ KONUŞUYOR

YEDİGÜN NEŞRİYATI

Eski bir Boğaziçili tarafından yazılan bu kitap bütün bir tarihtir. Güzel fıkralar ve hatıralarla dolu olan bu eserde çocukluğunuzun Boğaziçini hatırlayacak ve onun bilmediğiniz taraflarını öğreneceksiniz. Kütüphanenizi bu eserden mahrum etmeyiniz.

125 kuruş.

ESKİ ŞİİR BAHÇELERİ

Bu albüm baştan başa renkli tablolarla süslüdür ve her sayfasında meşhur bir şairin mısraları Ressam Münif Fehimin fırçasile canlanmıştır. Edebiyat ve güzel sanat meraklıları bu albümü mutlaka kütüphanelerinde bulundurmalıdırlar. Bundan daha nefis bir eser şimdiye kadar memleketimizde basılmamıştır. 150 kuruş.

Yarının Türkiyesine Seyahat

Türk Akıncılar âleminden notlar

Yazan : Ahmet Emin Yalman

Kitapcınızdan isteyiniz 150 kuruş.

Buruşukluklarımı Nasıl Giderdim.

Güzellik Mütehassıslarının ve sözde "Buruşuklara karşı" müstahzaratın ıdemi muvaffakiyetinden sonra

EVİNDE YAPILACAK BASİT BİR TEDAVİ HARİKA YARATIYOR.

Akşamları yatmazdan evvel, terkibine genç hayvanların hüceyrelerinden istihraç edilen BİOCEL karıştırılmış bir krem atbik ediyorum. Bu, tıpkı cildinizin BİOCEL'i gibidir. Sihriâmiz olan bu cevher sayesinde zayıflamış cildiniz beslenecek, tazeleşip gençleşecek. Bu cild gıdası, bütün dünyada tanınmış bir cild mütehassısı tarafından keşf ve hali hazırda pembe renkteki Tokalon kreminin terkibine ithal edilmiştir. Her akşam yatmazdan evvel yegâne cild gıdası olan bu BİOCEL'li kremi kullanınız. Sabahları da beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. O, cildi besler, açık mesameleri sıklaştırır ve «Makyaj» için mümkün olan en mükemmel bir esas teşkil eder. Bu iki kremin istimalinde müessir neticeler garantilidir. Aksi halde verdiğiniz paranın iki misli iade olunur.

Yavrunuzun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

Fosfatin Necati

Yedir.

Vitamini bol, kalorisi fazla olan bu kuvvetli bebek gıdasını biniminilere mutlaka yediriniz.

TAKLİTLERİNİ ALMAYINIZ.

Bahçekapı: SALİH NECATİ

NECATİ ismine dikkat.

Karikatür

— Karıcığım, bayram için sana badem şekeri aldım...
— Ne zahmet kocacığım, sen varken badem şekerine ne lüzum!.

T.T. POSTASI

Bodrum: Nizamettin Aydoğan:

S — Tombul Teyze, yaz geçmeden evvel bir film bulabilirsem gelip fotoğraflarınızı almak, yazlık ve plâj hatıralarınıza sahip olmak istiyorum. Müsaadeniz olur mu?

C — Müsaade benim değil kocamın... Maamafih zahmet ve masraf etmeyin, yakında albümüm çıkacak. İçinde her pozda resmim var. Bol bol hatıralarıma sahip olursunuz.

Ardahan: Veli Çelebi :

S — Burada sizin vücutta bir tombul teyze var. Kocası da kendi gibi tombul. Sizin kocanız niçin sizin gibi tombul değil?

C — Allah dağına göre kar vermiş... Bizimki de eskiden tombulca idi.. fakat bu sıcağa kar mı dayanır?

Kırşehir: Ali Baytok :

S — Tombul teyzenin hayali çocuklarına âşıkların bu kadar artmasının hikmeti nedir? Buna sebep kimdir?

C — Sebep bir tavşandır. Tüyünden bütün ailenin üstünde birer miktar bulunduruyoruz!

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S. **Basıldığı yer: Yedigün Matbaası**